

Základní škola Údlice, okres Chomutov

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM
školní rok 2014 – 2015

prevence sociálně patologických jevů

Zpracovala:

Schválil:

.....
Mgr. Margita Puchingerová

metodik primární prevence

.....
Mgr. Jiří Chloupek

ředitel

V Údlicích, dne: 1. 9. 2014

Úvod.....	3
1 Teoretická část.....	3
1.1 Hlavní cíle.....	3
1.2 Vymezení základních pojmů	3
1.2.1 Rizikové chování	3
1.2.2 Prevence rizikového chování, primární prevence.....	4
1.2.3 Minimální preventivní program.....	5
1.3 Teoretická východiska	7
2 Praktická část.....	8
2.1 Charakteristika školy	8
2.2 Analýza situace	8
2.3 Vymezení cílové populace.....	12
2.4 Garanti programu, spolupracovníci	14
2.5 Cíle.....	14
2.5.1 Cíle dlouhodobé.....	14
2.5.2 Cíle střednědobé	15
2.5.2.1 Střednědobé cíle pro 1. – 5. ročník.....	15
2.5.2.2 Střednědobé cíle pro 6. – 9. ročník.....	16
2.5.3 Cíle krátkodobé	18
2.6 Metody k dosažení cílů	19
2.7 Hodnocení (evaluace) účinnosti uplatňovaných preventivních aktivit MPP za školní rok 2013 / 2014 (je součástí Výroční zprávy školy) provede metodik primární prevence v červnu 2014.....	21
2.7.1 Cíle krátkodobé: plán akcí pro šk. rok 2013/2014	21
2.7.2 Kvalitativní evaluace	23
2.7.3 Kvantitativní evaluace	23
2.7.4 Evidence případů ve šk. rok 2013 / 2014 (drogy, alkohol, kouření, záškoláctví, šikana)	24
2.8 Kontakty na relevantní organizace.....	25
2.9 Webové stránky k prevenci pro učitele, žáky i rodiče	26
3 Závěr.....	23
Seznam použité literatury	24
Seznam tabulek a grafů.....	26
Seznam použitých zkratk	27

Úvod

Cílem mé práce je na základě platné legislativy, empirických zkušeností a analýzy současného stavu vytvořit efektivní a srozumitelný minimální preventivní program jako účinný nástroj prevence rizikového chování a výchovy žáků v konkrétních podmínkách naší základní školy. Ukázat na současné hlavní problémy, na možné způsoby a nové trendy v jejich řešení.

Práce by měla přispět k hlubší orientaci a prohloubení znalostí žáků, rodičů, pedagogů a širší veřejnosti v oblasti teorie a praxe primární prevence rizikového chování.

1 Teoretická část

1.1 Hlavní cíle

Hlavním cílem primární prevence je, abychom v maximální možné míře předcházeli a současně redukovali míru rizik spojených s konkrétními projevy rizikového chování.¹

Hlavním cílem minimálního programu prevence je pak vytvořit ve škole podnětné, bezpečné, respektující a spolupracující prostředí zaměřené na komplexní primární prevenci a výchovu žáků k vyloučení nebo alespoň k minimalizaci jejich rizikového chování.

1.2 Vymezení základních pojmů

1.2.1 Rizikové chování

Pod pojmem rizikové chování rozumíme chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost².

Jiná definice chápe rizikové chování jako aktivity, které přímo nebo nepřímo vyústí v psychosociální nebo zdravotní poškození jedince, jiných osob, majetku nebo prostředí³. Rizikové chování je výsledkem interakce osobnosti člověka s prostředím, ve kterém žije. Na rizikovém chování se pak podílí faktory systému biologického, sociálního prostředí, percipovaného environmentálního systému, osobnostního systému a systému chování.⁴

¹ MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Universita Karlova v Praze & TOGGA 2010, s. 28. ISBN 978-80-87-258-47-7.

² MIOVSKÝ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Systém primární prevence rizikového chování na rozcestí: specializace versus integrace. Presentace Konference Primární prevence rizikového chování III, 2006, s. 17.

³ MACEK, P. Adolescence. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-747-7.

⁴ JESSOR, R., DONOVAN, J.E. Beyond adolescence: problem behavior and young adult development. Vyd.1. Cambridge [England] ; New York: Cambridge University Press, 1991. ISBN 05-214-6758-6.

Typy rizikové chování⁵:

- a) záškoláctví,
- b) šikanu a extrémní projevy agrese,
- c) extrémně rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- d) rasismus a xenofobii,
- e) negativní působení sekt,
- f) sexuální rizikové chování,
- g) závislostní chování (adiktologie),
- h) okruh poruch a problémů spojených se syndromem týraného a zanedbávaného dítěte,
- i) spektrum poruch příjmu potravy.

1.2.2 Prevence rizikového chování, primární prevence⁶

V širším pojetí pojmem prevence označujeme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizování jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledků. Může být primární, sekundární a terciární.

V užším pojetí chápeme pod pojmem prevence především samotnou prevenci primární, která je nasměrována k bazální ochraně jednotlivce i společnosti.

V tomto smyslu za prevenci rizikového chování považujeme jakýkoli typ výchovné, vzdělávací, zdravotní, sociální či jiné intervence směřující k předcházení výskytu rizikového chování, zamezující jeho další progresi, zmírňující již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhající řešit jeho důsledky.

Úrovně primární prevence⁷:

- Všeobecná primární prevence (zaměřená na běžnou populaci).
- Selektivní primární prevence (zaměřená na skupiny osob, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování, tj. jsou více ohrožené).
- Indikovaná primární prevence (zaměřená na jedince, kteří jsou vystaveni působení výrazně rizikových faktorů, případně u kterých se již vyskytly projevy rizikového chování).

⁵ MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA 2010, s. 24. ISBN 978-80-87-258-47-7.

⁶ MIOVSKÝ, M. a kol. Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2012, s. 107. ISBN 978-80-87-258-89-7.

⁷ Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 20 006/2007-51 k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, čl. 2.

1.2.3 Minimální preventivní program

MPP je konkrétním dokumentem školy zaměřeným na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy⁸.

Zpracovává se na období jednoho školního roku a jeho realizace je průběžně vyhodnocována. Za koordinaci zpracování a realizaci MPP odpovídá školní metodik prevence v součinnosti s ostatními pedagogickými pracovníky školy a dalšími subjekty⁹.

MPP musí splňovat tyto základní požadavky¹⁰:

- Přímý a explicitně vyjádřený vztah k určité konkrétní formě rizikového chování a tématům s tím spojeným (tedy aby cíl, obsah a způsob provádění preventivního programu měl jasnou přímou vazbu na problematiku spojenou s daným typem rizikového chování).
- Jasná časová a prostorová ohraničenost realizace (zmapování potřeb, plán program a jeho příprava, provedení a zhodnocení programu a jeho návaznost).
- Zacílení na jasně ohraničenou a definovanou cílovou skupinu (každý program má svoji jasně definovanou cílovou skupinu).
- Pracovníci programu mají vzdělání přiměřené typu programu a jsou superevidováni.

Standardy kvality preventivních programů pak tyto požadavky specifikují velmi konkrétně. MPP vychází ze současně platné školské legislativy a každá škola a každý školní metodik prevence by měl mít ve svém archivu aktuální verze všech dokumentů, které tvoří základní rámec pro realizaci MPP a jakýchkoli dalších preventivních aktivit:

- Platné školské dokumenty pro oblast primární prevence.
- Koncepti primární prevence na úrovni celonárodní, kraje, obce.
- Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů PP užívání drog.
- Dlouhodobou preventivní strategii školy.

⁸ Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 20 006/2007-51 k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Praha, 2007, s. 2.

⁹ Kolektiv autorů. Novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.

¹⁰ MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA 2010, s. 26. ISBN 978-80-87-258-47-7.

- Řád školy.
- Krizový plán a postup školy při výskytu rizikových forem chování dětí a mládeže.
- Sankční řád.

Základní znalost a orientace v legislativě je bezpodmínečně nutná zejména pro činnost školního metodika prevence.

Nedílnou součástí MPP je také způsob, jakým je hodnocena kvalita a kvantita jeho provádění - evaluace. Evaluace ale není pouze nástrojem hodnocení vykonané práce, ale především má ukázat východiska pro plánování primárně preventivních aktivit pro příští rok¹¹. Zásadní je zhodnocení, zda bylo dosaženo stanovených cílů.

Doporučená struktura a rozsah MPP v celkovém součtu 86 hodin¹² je znázorněna na následující tabulce.

1. část: Rámec tvořený souborem pravidel bezpečné školy			
2. část: Dovednosti pro život (Life-skills) (celkem 30 hodin)	2.a. Dovednosti sebeovlivnění (Self-management) (15 hodin)	3. část: Komponenty specifické pro jednotlivé typy rizikového chování (celkem 56 hodin)	3.a. Agrese a šikana
	2.b. Sociální dovednosti (Social-skills) (15 hodin)		3.b. Sexuálně rizikové chování
			3.c., ... , 3.n. Základní oblasti viz Miovský et al. (2010)

Tabulka č. 1: Struktura a rozsah MPP

Dokument MPP je pak součástí ŠVP ZŠ, vytvořeného na základě RVP. Vychází z národní strategie¹³ a dalších dokumentů (viz bod 1.3), které tvoří základní rámec pro jeho zpracování a realizaci.

¹¹ K zahájení nebo rozvinutí prioritních preventivních projektů realizovaných jako součást MPP nebo k zabezpečení preventivního programu může škola využít dotačního řízení v rámci „Programů na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na daný rok“.

¹² MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ČABLOVÁ, L., VESELÁ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA 2012, s. 17. ISBN 978-80-87-258-74-3.

¹³ Kolektiv autorů. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, MŠMT, Praha 2013.

1.3 Teoretická východiska

Prevence rizikového chování je velmi rozsáhlé téma, které zasahuje i do jiných resortů a navíc se prolíná do různých oborů (pedagogika, psychologie, sociologie, veřejné zdraví atd.). Proto stále existuje řada různých, často nekompatibilních přístupů jak v teorii, tak i v praxi. Současný proces integrace je tak náročným a dlouhodobým úkolem. Přes řadu snah a úspěchů současná legislativa doposud neposkytuje dostatečně přesná a jasná východiska pro školní praxi. Pro vypracování MPP byly využity závazné či doporučené podklady:

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018. MŠMT, 2013.
- Usnesení vlády ČR č. 281 ze dne 9. 5. 1996 o organizaci a systémovém řízení vládní protidrogové politiky.
- Novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010-28.
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. 22294/2013-1.
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14, Věstník MŠMT sešit 3/2002.
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22, Věstník MŠMT sešit 5/1999.
- Metodický pokyn MŠMT ke spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25 884/2003-24, Věstník MŠMT č. 11/2003.
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 20006/2007-51.

2 Praktická část

2.1 Charakteristika školy

Škola zahájila svou činnost s účinností od 10. 1. 1960. Zřizovatelem školy je Obecní úřad Údlice. Základní škola Údlice je vesnická škola s třídami 1., 2., 3., 4., 5. na 1. stupni a s třídami, 6., 7., 8., 9. na 2. stupni. Ke konci září školního roku 2013/2014 školu navštěvovalo 189 žáků. Jsme spádovou školou a dojíždějí k nám žáci z mnoha obcí¹⁴. Škola vyučuje podle Školního vzdělávacího programu EKOŠKOLA.

Škola zahrnuje jeden objekt s učebnami, kabinety, kanceláři, dílnou a družinou. V areálu je učebna v altánu, volejbalové hřiště, běžecká dráha, doskočiště a školní pozemek. Součástí školy není školní jídelna ani tělocvična¹⁵.

Všichni pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání a výchově, mají středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání. Školní metodik prevence absolvovala v červnu roku 2014 akreditované studium (250 hodin) k výkonu specializovaných činností prevence sociálně patologických jevů.

2.2 Analýza situace

V předchozích letech jsme se setkali ve škole u našich žáků především s rizikovým chováním typu: vulgárního vyjadřování, agresivního chování, šikany, záškoláctví, užití návykových látek marihuany, alkoholu, kouření tabákových výrobků (graf č. 1, 2, 3). V minulém školním roce došlo k mírnému nárůstu případů agresivního chování a záškoláctví (graf č. 1, 3).

S problémy užívání návykových látek na půdě školy jsme se v minulém školním roce nesetkali. Problémem zůstává kouření žáků mimo areál školy včetně v posledním období kouření elektronických cigaret a užívání marihuany. Sami rodiče tyto situace často nezvládají řešit. Zde by měla účinně a cíleně působit právě škola ve spolupráci s rodiči a dalšími odborníky¹⁶.

Chceme se více zaměřit na posílení preventivního působení na žáky a naučit je chápat zdraví jako základní hodnotu lidského života. Nadále jsou žáci s problematikou rizikového chování seznamováni v rámci osnov výuky¹⁷.

¹⁴ Chomutov, Jirkov, Údlice, Přečáply, Bílence, Škrle, Voděrady, Hrušovany, Lažany, Nezabylice, Hořenec, Všehrady, Velemyšleves, Hořetice, Truzenice, Chbany, Otvice, Blažim u Žatce.

¹⁵ Škola využívá školní jídelnu a tělocvičnu Integrované střední školy Údlice.

¹⁶ PPP, OSPOD, Policie ČR, Středisko výchovné péče a další.

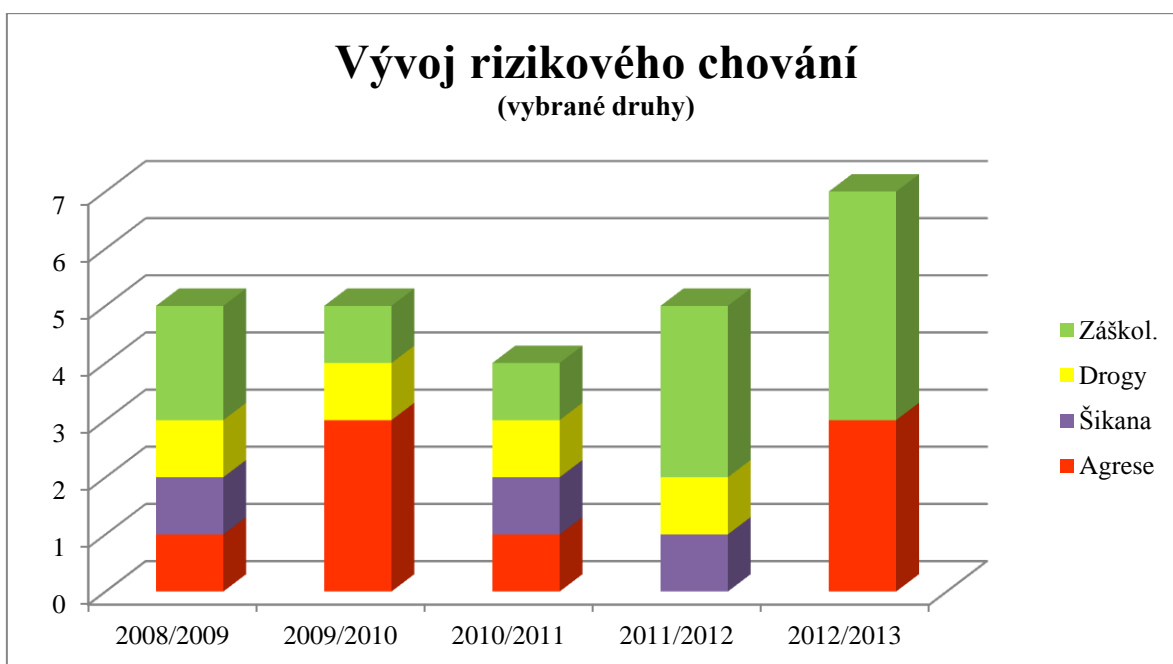
¹⁷ Ve vyučovacích předmětech: Český jazyk, Anglický jazyk, Německý jazyk, prvouka, vlastivěda, matematika, informatika, tělesná výchova, dějepis, přírodověda, přírodopis, pracovní vyučování, výtvarná výchova, hudební výchova, rodinná výchova, výchova ke zdraví, občanská výchova, chemie, fyzika, zeměpis, ekologická výchova.

Dále se chceme více zaměřit na rozvoj zdravých vztahů ve třídách a podpořit pozitivní sociální klima, vytvořit vyšší úroveň informovanosti o nebezpečí, kterému jsou žáci vystaveni při stále častějším používání informačních a komunikačních technologií, naučit žáky jak je bezpečně používat a zvládat řešení možných nebezpečných situací.

Jednotlivé případy rizikového chování byly řešeny podle závažnosti třídními učiteli, výchovnou komisí školy, ředitelstvem školy nebo byly nahlášený na OSPOD případně na PČR.

Školní rok	Agrese	Šikana	Drogy	Záškoláctví	Celkem
2008/2009	1	1	0	2	4
2009/2010	0	0	1	1	2
2010/2011	1	1	1	1	4
2011/2012	0	1	3	1	5
2012/2013	3	0	0	4	7

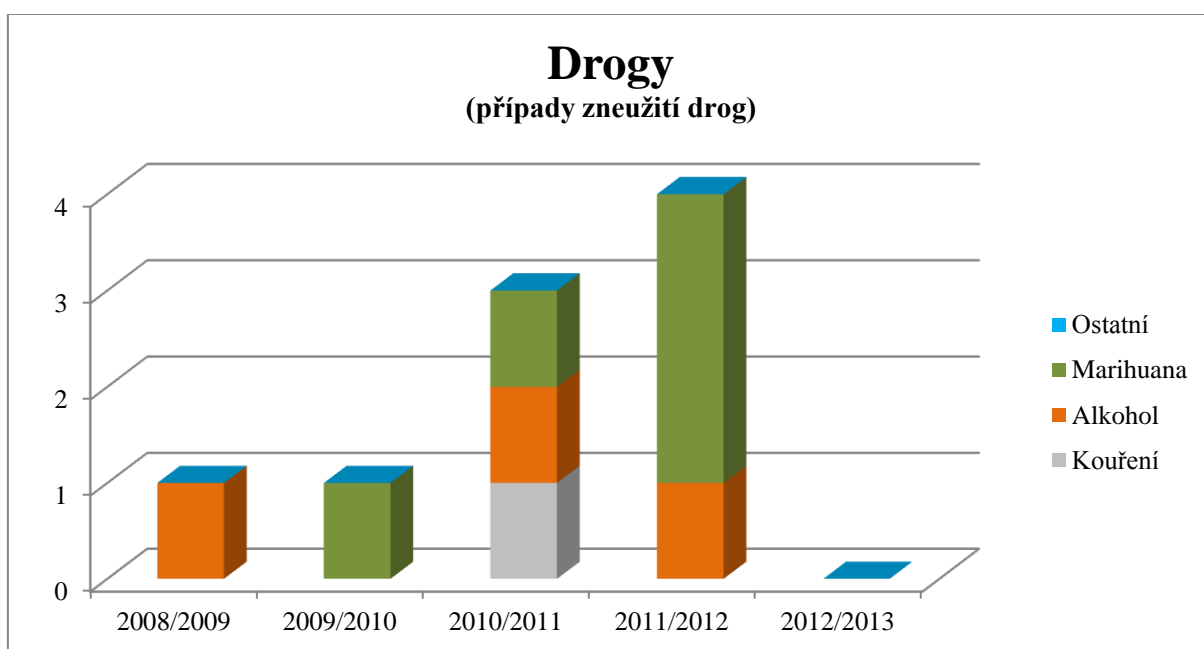
Tabulka č. 2: Případy rizikového chování

Graf č. 1: Vývoj rizikového chování

Školní rok	Kouření	Alkohol	Marihuana	Ostatní	Celkem
2008/2009	0	1	0	0	1
2009/2010	0	0	1	0	1
2010/2011	1	1	1	0	3
2011/2012	0	1	3	0	4
2012/2013	0	0	0	0	0
Celkem	1	3	5	0	9

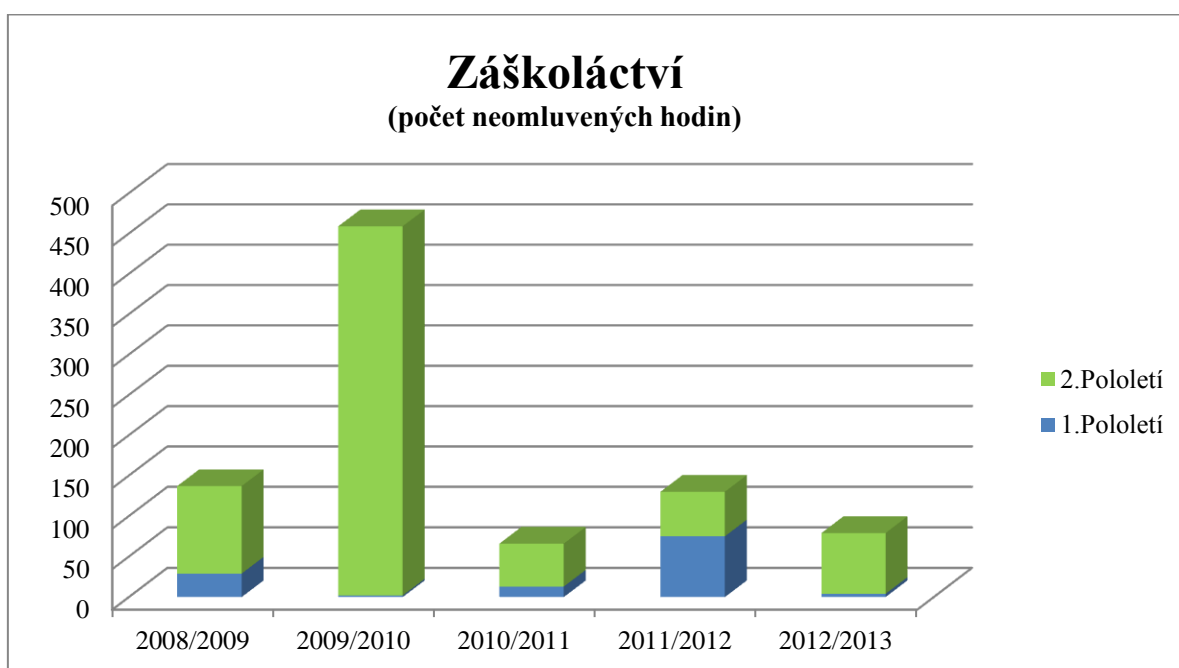
Tabulka č. 3: Případy zneužití jednotlivých druhů drog

Graf č. 2: Drogy

Školní rok	1. Pololetí	2. Pololetí	Celkem
2008/2009	29	108	137
2009/2010	2	457	459
2010/2011	13	53	66
2011/2012	75	55	130
2012/2013	4	75	79

Tabulka č. 4: Počet neomluvených hodin

Graf č. 3: Záškoláctví¹⁸

¹⁸ Poznámka: Významná statistická odchylka v roce 2009/2010 byla způsobena jednou žákyní.

2.3 Vymezení cílové populace

Program je zaměřen na několik cílových skupin: žáky, rodiče i pedagogické pracovníky. Prevence zaměřená na žáky má svá specifika na 1. a 2. stupni. Žáci mladší jsou zejména vedeni svým třídním učitelem, který má největší možnost na ně pozitivně dlouhodobě působit. Pro starší žáky jsou vzhledem k jejich zvýšeným potřebám častěji organizovány přednášky, besedy aj. ve spolupráci s odborníky v oblasti primární prevence rizikového chování.

a) Spolupráce s pedagogickým sborem

Název a forma prevence	Termín	Realizátor	Poznámka
Společná příprava pomůcek a materiálů, aktualizace MPP, Programu proti šikanování, Školního řádu, nástěnky PP	srpen 2014	ŠMP, pedagogický sbor	
Seznámení pedagogického sboru s aktualizovanými dokumenty, MPP	září 2014	ŠMP	na poradě, web školy
Seznámení pedagogického sboru s problematikou rizikového chování: způsoby prevence, diagnostika, řešení	září 2014, na poradách a dle potřeby	ŠMP	kontakt na odborné pracovníky
Seznámit pedagogy s kompetencemi jednotlivých složek v oblasti rizikového chování, zvláště v oblasti šikany	září 2014 a dle potřeby	ŠMP	složky IZS, OSPOD a další
Informace o primární prevenci, plánovaných předběžných akcích	průběžně během roku 2014/2015	ŠMP	specifické i nespecifické
Domluva s rodiči a jejich informování, předávání informací	průběžně, na třídních schůzkách	ŠMP, třídní učitelé	
Jednání s rodiči, se žáky, výchovné komise	dle potřeby	výchovná komise	ředitel školy dle potřeby
Vzdělávání ŠMP a ostatních pedagogických pracovníků v PP a RCH žáků, semináře...	v průběhu roku	dle nabídky vzdělávacích institucí	

Tabulka č. 5: Spolupráce s pedagogickým sborem

b) Spolupráce s rodiči:

Název a forma prevence	Termín	Realizátor	Poznámka
Seznámení rodičů s problematikou nežádoucího chování žáků: diagnostika, řešení	průběžně	ŠMP, pedagogický sbor	konzultační hodiny ŠMP
Seznámení rodičů s obsahem práce ŠMP, kontakty	na třídních schůzkách	ŠMP	
Seznámení rodičů s MPP a dalšími dokumenty (Školní řád, Program proti šikanování a další)	září 2014, průběžně na třídních schůzkách	ŠMP pedagogický sbor	web školy

Seznámení rodičů o umístění a aktualizaci nástěnky primární prevence	září 2014	pedagogický sbor, ŠMP	
Informace rodičům k Zákonu o rodině	na první třídní schůzce	třídní učitelé	externí pracovník
Třídní schůzky a konzultační hodiny pro rodiče	září 2014	pedagogický sbor	web školy
Domluva s rodiči a jejich informování, předávání informací	průběžně, na třídních schůzkách	ŠMP, třídní učitelé	
Jednání s rodiči, se žáky, výchovné komise	dle potřeby	výchovná komise	ředitel školy dle potřeby
Aktivity podporující dobré vztahy a spolupráci školy s rodiči ¹⁹	průběžně	pedagogický sbor	

Tabulka č. 6: Spolupráce s rodiči

c) Seznámení žáků s problematikou rizikového chování:

Název a forma prevence	Termín	Realizátor	Poznámka
Představení a základní informace o ŠMP a primární prevenci ²⁰	září 2014, průběžně dle potřeby	ŠMP, pedagogický sbor	konzultační hodiny ŠMP
Seznámení žáků s MPP a dalšími dokumenty (Školní řád, Program proti šikanování a další)	září 2014, na třídnických hodinách	ŠMP, třídní učitelé	
Podpora rozvoje zdravých vzájemných vztahů v kolektivech a pozitivního sociálního klimatu	průběžně	ŠMP pedagogický sbor, odborný pracovník	součinnost s PPP
Prevence záškoláctví, pravidla uvolňování, omluvy, absence	na třídnických hodinách, dle domluvy	ŠMP, třídní učitelé	
Možné projevy agresivního chování, šikany, kyberšikany a prevence proti nim	v rámci výuky a plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	
Protidrogová prevence užívání návykových látek	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	PEER program, součinnost s externisty
Prevence sexuálního rizikového chování	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	součinnost s externisty
Prevence extremismu, rasismu, gamblersství, negativního působení sekt	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	

¹⁹ Akademie, výstavy žákovských prací, sběrové týdny, den dětí, dne otevřených dveří, slavnosti, rozsvícení stromečku, mikulášské besídky a další akce pořádané školou a nebo ve spolupráci s jinými institucemi či subjekty.

²⁰ ŠMP-Margita Puchingerová, puchingerova@zsudlice.cz, www.zsudlice.cz, nástěnka primární prevence s nezbytnými informacemi, konzultační hodiny: druhé úterý v měsíci 12.30 - 13.30 hod. a dle dohody.

Podpora zdravého způsobu života, prevence poruch příjmů potravy	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	PEER program, součinnost s externisty
Podpora finanční gramotnosti žáků	v rámci výuky	pedagogický sbor	

Tabulka č. 7: Seznámení žáků s problematikou rizikového chování

2.4 Garanti programu, spolupracovníci

Funkce	Jméno a příjmení	Kontakty	Konzultační hodiny
Ředitel školy	Mgr. Jiří Chloupek	zs.udlice@volny.cz www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	dle domluvy
Výchovný poradce	Mgr. Božena Hafenrichterová	hafenrichterova@zsudlice.cz www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	druhé úterý v měsíci 12.30 - 13.30 hod. a dle dohody
Školní metodik Prevence	Mgr. Margita Puchingerová	puchingerova@zsudlice.cz www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	druhé úterý v měsíci 12.30 - 13.30 hod. a dle dohody
Výchovná komise školy	Mgr. Antonín Roušar, Mgr. Božena Hafenrichterová, Mgr. Margita Puchingerová, třídní učitel	arousar@volny.cz hafenrichterova@zsudlice.cz puchingerova@zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	
Třídní učitelé		www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	druhé úterý v měsíci 14.00 - 16.30 hod. a dle dohody
Pedagogický sbor školy		www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	druhé úterý v měsíci 14.00 - 16.30 hod. a dle dohody

Tabulka č. 8: Garanti programu, spolupracovníci

2.5 Cíle

2.5.1 Cíle dlouhodobé²¹

- principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže je výchova ke zdravému životnímu stylu,
- zvýšení odolnosti žáků vůči rizikovému chování žáků,
- snížení rizik a vlivů, které narušují zdraví osobností a sociální vývoj žáků,
- zvýšit informovanost v problematice šikany a kyberšikany,
- zvýšení znalostí o škodlivosti návykových látek a gamblerství,
- zvyšování odolnosti žáků proti stresu, dlouhodobým frustracím,
- zvládání různých životních problémů a řešení konfliktů, schopnost vyhledat pomoc,
- včasné odhalování specifických poruch učení či jiných postižení,

²¹ Dlouhodobé cíle vychází z dokumentu Školní strategie prevence ZŠ Údlice.

- zvyšování sebevědomí žáků, pravidla soužití mezi žáky a učiteli a vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou,
- komunikativní dovednost, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor a umění říci „ne“,
- smysluplné využívání volného času (podpora kolektivních her a soutěžení).

2.5.2 Cíle střednědobé

Program je rozdělen do tematických bloků, s nimiž pracují jak jednotliví vyučující, tak i výchovný poradce s metodikem prevence.

2.5.2.1 Střednědobé cíle pro 1. – 5. ročník

a) Zdravá výživa:

- povídání s paní učitelkou – co je zdravé a co není,
- zhodnocení potravin, které si děti nosí na svačiny,
- výtvarné práce na téma „zdravé stravování“,
- návštěva místní prodejny,
- důsledně propagovat stravování ve školní jídelně.

b) Já a moje rodina:

- formování osobnosti dítěte – podpora zdravého sebevědomí, umění být sám sebou, nácvik dovedností, jak čelit negativnímu tlaku vrstevníků – vhodní kamarádi, prevence šikany, násilí, agresivity,
- vztahy mezi lidmi – moje rodina (prevence týrání a zneužívání),
- vztahy mezi spolužáky, vztahy v kolektivu – kamarádství (výběr kamaráda),
- navozování příznivého klimatu ve škole a třídě,
- slušné chování k cizím lidem (způsoby odmítání),
- chování ve škole i na veřejnosti (pozdrav, uvolnění místa starším cestujícím),
- bezpečné chování – ve škole, venku, chování v dopravě – bezpečnost silničního provozu – prevence úrazů,
- ochrana přírody – živá a neživá příroda.

c) Režim dne:

- zdraví – lidské tělo,
- osobní a duševní hygiena – odpočinek a relaxace,
- včasné odhalování specifických poruch – zajištění pomoci při nápravě,
- nabídka co největší škály koníčků (školní kroužky).

d) Prevence zneužívání návykových látek (zejména kouření, alkohol):

- znalost základních účinků,
- nácvik aktivit vedoucích ke zvýšení schopnosti čelit tlaku vrstevníků (zaměřit se na učiliště, kam se žáci chodí stravovat).

e) Osobní bezpečí:

- základy právního vědomí,
- nácvik chování v nebezpečných situacích,
- upozornit na riziková místa (učiliště, zastávky autobusů...),
- znalost důležitých institucí poskytujících pomoc při zneužívání a jejich telefonní čísla (telefonní čísla - policie, linka bezpečí...),
- schránka důvěry: zveřejnění e-mailové adresy školního metodika prevence pro žáky a rodiče.

2.5.2.2 Střednědobé cíle pro 6. – 9. ročník

a) Zdraví a výživa:

- sestavování jídelníčků,
- civilizační nemoci – prevence,
- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních,
- zdraví a výživa – anorexie a bulimie,
- první pomoc.

b) Já a moje okolí:

- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování,
- pěstování dobrých vztahů v kolektivu (šikana),
- mezilidské vztahy, přátelství, působení party – rizika, samota,
- vytváření kvalitních hodnotových žebříčků,
- ochrana přírody – živá a neživá příroda.

c) Problémové situace v životě:

- komunikace – problémy a únik od nich,
- aktivní sociální učení (včasné řešení problémů a jejich předcházení, nácvik rozhodování, vyrovnávání se s neúspěchem, obrana před manipulací),
- postoje k návykovým látkám (drogy),
- nácvik zvládnání vztahů a stresových situací,
- řešení konfliktů – šikana,

- vztahy k cizím lidem, k jiným národnostem (prevence vzniku rasismu, diskriminace a xenofobie),
- nebezpečí působení náboženských sekt a kultů,
- gamblerství,
- prevence kriminality – budování právního vědomí žáků (přestupky, trestné činy, vandalismus, darkerství - česky se jim říká zatmívači, tito lidé vyšplhají na sloup vysokého napětí a způsobí zkrat v elektrickém vedení, výpadek elektřiny vyřadí z provozu celé městské čtvrti).

d) Režim dne:

- smysluplné využití volného času, plánování činností,
- nabídka volnočasových aktivit ve škole (školní kroužky a akce),
- různé způsoby učení se,
- osobní, duševní hygiena (předcházení problémům ve škole, odbourávání pocitu strachu).

e) Prevence zneužívání návykových látek (zejména kouření, alkohol):

- znalost účinků návykových látek (kouření včetně elektronických cigaret, alkohol jiné drogy) jejich vliv na osobnost jedince,
- pozornost rizikovým skupinám žáků,
- hledání jiných alternativ, nácvik odmítání tlaku vrstevníků,
- informace o K-centru v Chomutově,
- besedy s pracovníky z protidrogových center,
- besedy s pracovníky Policie ČR,
- besedy a programy s pracovníky PPP.

f) Má budoucnost:

- profesní příprava (beseda s pracovníky ÚP, konzultace pro rodiče a vycházející žáky, exkurze do učilišť a na střední školy),
- vznik rodiny, sexuální výchova – výběr partnera, kvalita vztahů, lidské tělo,
- bezpečné zahájení sexuálního života, sexuální abstinence, problematika nežádoucího těhotenství – medicínské a právní hledisko, umělé přerušování těhotenství.

Termín - průběžně ve vyučovacích předmětech: Občanská výchova, Přírodověda, Přírodopis, Vlastivěda, Český jazyk, Prvouka, Výtvarná výchova a výtvarné soutěže, Tělesná výchova, Chemie, Praktické činnosti,...v průběhu školního roku. Ve všech ročnících je a nadále bude využívána počítačová učebna a internet.

2.5.3 Cíle krátkodobé

Zahrnují konkrétní preventivní aktivity pro danou cílovou skupinu zajišťované ŠMP²²:

Aktivita	Stupeň / třída	Termín	Realizátor
Besedy s pracovníkem policie (šikana, trestněprávní odpovědnost mládeže,...)	2. stupeň	březen- červen	Policie ČR
Beseda s pracovníkem policie k oblastem, kterými se zabývá – daktyloskopie, balistika (volba povolání)	1. a 2. stupeň	březen- červen	Policie ČR
Preventivní program Policie ČR pro 1. stupeň „Ajax“	1. stupeň 2. a 3. tř.	září-červen	Policie ČR
Preventivní program Pobavme se o alkoholu pro 7. třídu	2. stupeň 7. tř.	únor- červen	Sdružení SANANIM, UVDL
PEER program Umění říci ne (drogy)	2. stupeň, 6. tř.	prosinec- červen	SZŠ CV, Mgr. Pouzarová
PEER program Prevence AIDS	2. stupeň, 8., 9. tř.	prosinec- červen	SZŠ CV, PhDr. Hauznerová
PEER program Štíhlá, ale mrtvá (pro dívky)	2. stupeň, 7., 8. tř.	prosinec- červen	SZŠ CV, PhDr. Hauznerová
PEER program Nebojím se poskytnout I. pomoc	1. a 2. stupeň. 5., 6. tř.	prosinec- červen	SZŠ CV, Mgr. Kurucová
Program Zdravá pětka – zdravá výživa	1. stupeň	únor- duben	Nadační fond Albert
Program Barevná párty s pětkou – zdravá výživa	2. stupeň	únor	Nadační fond Albert
Program Zdravé zuby pro 1. stupeň	1. stupeň	březen- duben	MŠMT
Program Putování za zdravým jídlem	1. stupeň 3., 4., 5. tř.	Září	NSPZ,Mgr. Milerová
Program Mít své tělo ráda (pro dívky)	2. stupeň 7., 8., 9. tř.	prosinec	NSPZ,Mgr. Milerová
Program STD známé neznámé	2. stupeň 8., 9. tř.	prosinec	NSPZ,Mgr. Milerová
Exkurze do knihovny v Chomutově	1. a 2. stupeň	květen- červen	SKKS CV

²² V průběhu školního roku 2014/2015, záleží na možnostech a finančním zajištění aktivit, akce budou průběžně doplňovány podle potřeby, nabídek a finančních možností.

Program Láska ano, děti ještě ne. HIV/AIDS	2. stupeň 8., 9. tř.	listopad	CAT Ostrava, Gynprenatal s.r.o MUDr. Kovář
Fotbalová utkání – McDonald Cup	1. a 2. stupeň	květen	MŠMT
Dopravní soutěž	1. a 2. stupeň	duben	ZŠ Údlice
Okresní soutěž Mladý záchranář	2. stupeň	květen	MV ČR, HZS ČR
Vycházející 7., 8. a 9. třída – volba povolání (besedy, prezentace středních škol, učilišť)	2. stupeň 7., 8., 9. tř.	září - červen	ZŠ Údlice,Mgr. Hafenrichterová
Branný den	1. a 2. stupeň	červen	ZŠ Údlice
Bezpečný internet Internetový prohlížeč Seznam	2. stupeň	květen	ZŠ Údlice, Ivan Holubář
Projekce souboru videofilmů k prevenci rizikového chování	1. a 2. stupeň	září- červen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Aktuální propagační materiály (drogová problematika knihovnička, videotéka,...)	1. a 2. stupeň	září- červen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Program Vztahy ve třídě	2. stupeň, 7., 8. tř.	září- červen	PPP CV, Mgr. Tóthová
Další spolupráce s PPP a besedy s žáky	1. a 2. stupeň	září- červen	PPP CV, Mgr. Tóthová
Návštěva divadelních představení v Mostě, Litvínově, Chomutově (komponovaný pořad)	1. a 2. stupeň	září- červen	Divadla
Pobytový adaptační kurz	2. stupeň 6. tř.	září	ZŠ Údlice, třídní učitel

Tabulka č. 9: Cíle krátkodobé

2.6 Metody k dosažení cílů

Těžiště primární prevence v rámci vyučovacích hodin spočívá na 1. stupni na třídním učiteli, který jednotlivá témata vhodně zařazuje do výuky předmětů. Na 2. stupni je třeba koordinovat práci třídního učitele s vyučujícími ostatních předmětů. Ke splnění stanovených cílů přispívají osvědčené metody výkladu (informace), samostatné práce (výtvarné práce, koláže, informace z tisku...), besedy (s učitelem, s pozvanými odborníky), skupinové práce ve třídě, projektové vyučování. Je důležité pravidelně s žáky komunikovat a umožnit dětem klást otázky a odpovídat na ně. Pedagogové školy mají nezastupitelnou úlohu ve sledování situace ve škole (monitoringu) a volbě adekvátních reakcí na rizikové chování žáků. Ve škole

je nezbytné zajistit účinný ochranný režim²³. K efektivnímu plnění stanovených cílů prevence přispívá také úzká spolupráce s rodiči. Primární prevence je dále zajišťována ŠMP ve spolupráci s dalšími organizacemi a externími odborníky na danou tematiku různými formami (dotazníky, letáky, besedy, přednášky, projekty atd.).

²³ Seznámení se Školním řádem, MPP, Programem proti šikanování, výchovnou komisí, dozory na chodbách, WC, šatnách atd.

2.7 Hodnocení (evaluace) účinnosti uplatňovaných preventivních aktivit MPP za školní rok 2013 / 2014 (je součástí Výroční zprávy školy) provede metodik primární prevence v červnu 2014

2.7.1 Cíle krátkodobé: plán akcí pro šk. rok 2013/2014

Termíny: v průběhu školního roku 2013/2014, záleží na možnostech a finančním zajištění aktivit, akce jsou průběžně doplňovány podle nabídek a finančních možností.

Aktivita	stupeň / třída	termín	Plnění
primárně preventivní program pro dvě třídy v minimálním rozsahu 8 hodin na třídu provede Policie ČR Chomutov a Policie SRN	1. stupeň 2. a 3. tř.	září- prosinec	12.12.2013
besedy s pracovníkem policie ČR pro 2. stupeň (téma: šikana, trestněprávní odpovědnost mládeže, ...)	2. stupeň	březen- červen	5. 12. 2013 změna akce proběhla na 1.st. ve 2. a 3. třídě
beseda pro 1. a 2. stupeň s pracovníkem policie ČR k oblastem, kterými se policie zabývá – daktyloskopie, balistika (volba povolání)	1. a 2. stupeň	březen- červen	31.5.2014
preventivní program Policie ČR pro 1.stupeň „Ajax“ + dopravní výchova	1. stupeň 2. a 3. tř.	září- červen	27. 11. 2013 2. a 3. tř
preventivní program Pobavme se o alkoholu pro 7. třídu	2. stupeň 7. tř	únor- červen	neproběhlo- akce přesunuta na příští školní rok 2014-2015
PEER programy SZŠ Chomutov pro 1. a 2. stupeň (zdravá výživa, drogy, 1. pomoc, sex. výchova,...)	1. a 2. stupeň	prosinec- červen	neproběhlo- akce přesunuta na příští školní rok 2014-2015
program Barevná párty s pětkou – zdravá výživa pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	leden- červen	neproběhlo- akce přesunuta na příští školní rok 2014-2015
program Zdravé zuby pro 1. stupeň	1. stupeň	březen- duben	24.4.2014
výstavka „Jablko roku“ pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	říjen- listopad	Nekonala se
exkurze do knihovny v Chomutově pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	květen- červen	neproběhlo- akce přesunuta na příští školní rok 2014-2015
Mikulášská pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	prosinec	5.12.2014
pěvecká soutěž „Skřivánek“ – školní kolo pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	květen	8. 4. 2014
fotbalová utkání – McDonald Cup pro 1. a 2. stupeň	1. stupeň	květen	Zrušeno pro nedostatek žáků-hráčů

dopravní soutěž pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	duben	16. 6. 2014 pouze 4. a 5.tř.
okresní soutěž Mladý záchranář pro 2. stupeň	2. stupeň	květen	7. 5. 2014
vycházející 7., 8. a 9.třída – volba povolání (besedy, prezentace středních škol, učilišť)	2. stupeň 7.,8.,9.tř.	září - červen	akce proběhly různě
branný den pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	červen	26.6.2014
olympijský den pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	červen	Nekonal se
olympiády v Z, F, D, Čj, Nj ... pro 2. stupeň	1. a 2. stupeň	leden- únor	Proběhly různě
školní kroužky pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	září- červen	Proběhly různě
Soutěž s Nadačním fondem Veolia pro 2. stupeň	2. stupeň 6.tř.	leden- červen	Nekonala se
Soutěž s NPČS pro 2. stupeň	2. stupeň	duben	Nekonala se
Soutěž s internetovým prohlížečem Seznam pro 2. stupeň	2. stupeň 7.tř.	květen	Nekonala se
školní akce ke „Dni Země“ a „Dni vody“ pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	březen- duben	24. 4. 2014
projekce videofilmů pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	září- červen	Různě během roku
informační panely k ekolog. výchově pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	září- červen	21.1. 2014
aktuální propagační materiály (drog. problematika knihovnička,videotéka,...) pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	září- červen	Různě během roku
další spolupráce s PPP a besedy pro 1. a 2. stupeň ...	1. a 2. stupeň	září- červen	Nekonalo se
návštěva divadelních představení v Mostě pro 1. a 2. stupeň	1. a 2. stupeň	září- červen	Proběhly různě během roku
Ekologicko-sportovně-jazykový pobyt v Německu	2. stupeň 8. tř.	duben	16.-20.9. 2013
Beseda s gynekologem Láska ano, děti ještě ne	8. a 9.tř.	říjen	21.10. 2013
Správná výživa a návykové látky	3. a 4.tř.	červen	10. 6. 2014
Program Green Life – ochrana přírody I.	1. a 2. stupeň	listopad	11. 11. 2013
Program Green Life – ochrana přírody II.	1.a 2. st.	květen	27. 5. 2014

2.7.2 Kvalitativní evaluace

Pracovníci ZŠ Údlice důsledně uplatňují všechny body MPP rizikového chování u žáků pravidelně již delší dobu. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikováni a mají značné zkušenosti. Naplánované programy a akce byly odpovídajícím způsobem připraveny a efektivně aplikovány na dané cílové skupiny. Výsledkem je poměrně dobrá situace v oblasti minimalizace zneužívání návykových látek, rasismu, šikany, záškoláctví apod. Jen některé z těchto jevů se vyskytly v naší škole a to pouze ojediněle. Tyto případy byly konzultovány a řešeny s rodiči dětí i s příslušnými orgány. Naši žáci se celkově rádi zapojují do akcí pořádaných školou, jak v rámci vyučování, tak do volnočasových aktivit.

Dvouletý projekt šablona VII/1 – program primární prevence, ve specifické primární prevenci a programy např.: Zdravé zuby, Barevná párty s pětkou, PEER programy SZŠ a další výrazně přispěly ke snížení výskytu rizikového chování mezi žáky naší školy a zvýšily zájem žáků o zdravý životní styl. V předešlém školním roce jsme navázali spolupráci se sdružením SANANIM na projektu Pobavme se o alkoholu, které řeší prevenci pití alkoholu u dětí, určené pro žáky VII. třídy. Na webových stránkách ZŠ Údlice je umístěný banner i s logem pobavme se o alkoholu propojený s webovými stránkami www.pobavmeseoalkoholu.cz, kde jsou informace k tomuto projektu. Pro příští školní rok bude MPP klást znovu větší důraz zlepšení informovanosti a vzájemných vztahů, na další zlepšení připravenosti ke zvládnutí zátěžových situací a celkové zvýšení odolnosti vůči působení faktorů vedoucích k rizikovému chování. Na webových stránkách naší školy je zveřejněný odkaz na školního metodika prevence, Minimální preventivní program, program proti šikanování, dále jsou zde umístěné odkazy na organizace zabývající se prevencí a pomoci.

2.7.3 Kvantitativní evaluace

Učební plány ZŠ Údlice ve všech předmětech zahrnující témata prevence rizikového chování byly splněny. Naplánované aktivity ke splnění stanovených cílů byly dostačující a plně se osvědčily. Letos velký ohlas u žáků měly aktivity s Policií ČR a Policií SRN. V příštím školním roce budeme pokračovat v typech PEER programů, které jsme již absolvovali dříve u SZŠ Chomutov. Vzhledem k nárůstu výskytu negativních jevů ve společnosti zahrneme více aktivit z oblastí prevence agresivity, zneužívání drog, poruch příjmu potravy a aktivit se sexuální, počítačovou a finanční tematikou. Stanovené cíle MPP byly splněny.

2.7.4 Evidence případů ve šk. rok 2013 / 2014 (drogy, alkohol, kouření, záškoláctví, šikana)

<u>CO</u>	<u>POSTIH</u>
záškoláctví 3 hodiny neomluvené	DTU
záškoláctví 6 hodin neomluvených	DŘŠ
záškoláctví 7 hodin neomluvených	DŘŠ
záškoláctví 12 hodin neomluvených	2 z chování
Nevhodné až neslušné vyjadřování vůči učitelům	DŘŠ
* Nevhodné až neslušné vyjadřování vůči učitelům a spolužákům * záškoláctví 1 hodina neomluvená	DTU
* Nevhodné až neslušné vyjadřování vůči učitelům a spolužákům * záškoláctví 1 hodina neomluvená	Výchovná komise- domluva s rodiči
* nepřipravenost a zapomínání * záškoláctví 6 hodin neomluvených	DTU
* nepřipravenost a zapomínání * záškoláctví 6 hodin neomluvených	Výchovná komise- domluva s rodiči
Vysoká absence	Výchovná komise, odesláno na OSPOD
kouření	Výchovná komise- Domluva s rodiči
Vysoká absence	Výchovná komise, odesláno na OSPOD
Nevhodné chování	Výchovná komise- domluva s rodiči

2.8 Kontakty na relevantní organizace

- Integrovaný záchranný systém:
 - 150 - Hasiči
 - 155 - Záchranná služba
 - 158 - Policie
 - 156 - Městská policie
 - 112 - Tísňová linka EU
- Policie ČR: Chomutov, Riegrova 4510, tel.: 974 433 208, 604 680 367, 974 433 447
- Hasičský záchranný sbor ČR, Územní odbor Chomutov, tel.: 950 421 011
- Magistrát statutárního města Chomutov, Zborovská 4602, tel.: 474 637 111
- Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, tel: 475 234 111,
info@zssuk.cz, e-podatelna@zssuk.cz
 - Oblastní středisko Chomutov
 - Výjezdová základna Chomutov
 - Vedoucí lékař MUDr. Šmejkalová Zdeňka
 - Vedoucí záchranář Balážová Jitka
 - Telefonní spojení 474 447 405
 - Výjezdová základna Jirkov
 - Vedoucí lékař MUDr. Šmejkalová Zdeňka
 - Vedoucí záchranář Ryklová Lenka
 - Telefonní spojení 474 331 212
- Oddělení sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) - „sociálka“ Bc. Romana Horynová, vedoucí oddělení (terénní sociální pracovník), tel.: 474 637 207,
e-mail: r.horynova@chomutov-mesto.cz
- PPP Chomutov - Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje, pracoviště Chomutov, Na Průhoně 4800, 430 03 Chomutov, tel.: 474 699 200,
e-mail: chomutov@pppuk.cz, web: <http://www.pppuk.cz/poradny/chomutov> – okresní metodik prevence Mgr. K. Tóthová
- K – centrum Chomutov: Chomutov, Hálkova 224, tel.: 474 652 030,
kcchomutov@os-svetlo.net, www.os-svetlo.net
- Středisko výchovné péče DYÁDA: Chomutov, Cihlářská 4132,
e-mail: svpchomutov@volny.cz, tel.: 474 621 682 - Mgr. M. Sakařová,
- OHS - HIV/AIDS poradna: Nemocnice Chomutov, tel.: 474 447 796 Mgr. M. Šafařík,

- Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem pobočka Chomutov: Chomutov, Kochova 1185, tel.: 477 751 655, 777 938 309,
- Dětská psychiatrie Nemocnice Chomutov, Kochova 1178, tel.: 474 447 755, MUDr. Grimová
- Střední zdravotnická škola: Chomutov, tel.: 474 629 921
- Odkaz na stránky první pomoci: <http://www.vitae.ic.cz/historie.html>
- Linky pomoci:
 - Krizová telefonní linka k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče, tel.: 286 881 059, 774 089 181
 - Linka bezpečí Praha 8 – Bohnice, Ústavní 91, tel.: 800 155 555
 - Centrum krizové intervence Praha 8 - Bohnice, Ústavní 91, tel.: 284 016 110, e-mail: cki@bohnice.cz, Linka důvěry krizového centra: 284016666 - oboustranně anonymní služba
 - Gay linka pomoci tel.: 602 338 092
 - Linka duševní tísně Most, tel.: 476 701 444
 - SANANIM - krizová linka pro lidi ohrožené drogou, tel.: 283 872 186
 - Nová poradna pro bezpečný internet, www.internethelpline.cz
 - Internetová linka bezpečí, pomoc@linkabezpeci.cz
 - Linka vzkaz domů, tel. 800 111 113, mobil 724 727 777
 - Rodičovská linka, tel. 840 111 234
 - Drop-in nonstop linka pomoci, tel. 222 221 431
 - Národní linka pomoci AIDS, tel. 800 144 444

2.9 Webové stránky k prevenci pro učitele, žáky i rodiče

www.azrodina.cz

www.pobavme-se-o-alkoholu.cz

www.dokurte.cz

www.kurakovaplice.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.org

www.odyssea.cz

www.odrogach.cz

www.fod.cz

www.modralinka.cz

www.ditekrize.cz

www.pppinfo.cz

www.dropin.cz

www.saferinternet.cz

www.sananim.cz

www.podaneruce.cz

www.internetporadna.cz

www.extc.cz

3 Závěr

Cílem mé práce bylo vytvoření konkrétního minimálního preventivního programu jako účinného nástroje prevence a výchovy žáků pro ZŠ Údlice. Mnou zpracovaný MPP zahrnuje podle mého názoru ty nejlepší dostupné poznatky současné teorie a praxe z oblasti primární prevence rizikového chování, které využiji ve své působnosti ŠMP v dalším období. Velkým přínosem je rozšíření znalostí studiem platných legislativních dokumentů, literatury a dalších publikací k tvorbě MPP. Práce vyžadovala řadu rozsáhlých studií, analýz a dalších aktivit, kterých bylo potřeba pro zpracování a verifikaci obsahu MPP.

MPP se po jeho zpracování a schválení stává základním a závazným dokumentem pro práci v oblasti prevence rizikového chování, avšak v průběhu realizace dává podle mého názoru dostatečný prostor pro průběžné sledování a vyhodnocování jeho účinnosti a na základě toho možnost „pilovat za chodu“ jednotlivá opatření nebo akce uplatňováním efektivnějších přístupů pedagogů či aplikací nejnovějších poznatků aniž by musel být měněn. Zároveň je důležité, aby škola měla pro žáky mimo MPP mnohem širší „nabídku“ různých dalších programů a aktivit pro zkvalitnění jejich výchovy v rámci výuky i volnočasových aktivit. MPP obsahuje odkazy na samostatné dokumenty ZŠ Údlice, jako je Program proti šikanování, Školní řád, Školní strategie prevence a Krizový plán školy.

V případě nebezpečí většího rozsahu hrozícího žákům nebo škole je nutné situaci řešit neprodleně podle Krizového plánu školy podle potřeby v součinnosti s krizovým managementem města, policií a dalšími složkami integrovaného záchranného systému.

Seznam použité literatury

JESSOR, R., DONOVAN, J.E. Beyond adolescence: problem behavior and young adult development. Vyd. 1. Cambridge [England]; New York: Cambridge University Press, 1991. ISBN 05-214-6758-6.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14, Věstník MŠMT sešit 3/2002.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010-28.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 20006/2007-51.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. 22294/2013-1.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22, Věstník MŠMT sešit 5/1999.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT ke spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25 884/2003-24, Věstník MŠMT č. 11/2003.

Kolektiv autorů. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018. MŠMT, Praha 2013.

Kolektiv autorů. Novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.

Kolektiv autorů. Rámcový vzdělávací program pro základní školy. (verze platná od 1. 9. 2013) úplné znění upraveného RVP ZV. MŠMT, Praha 2013

Kolektiv autorů. Usnesení vlády ČR č. 281 ze dne 9. 5. 1996 o organizaci a systémovém řízení vládní protidrogové politiky.

MACEK, P. Adolescence. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-747-7.

MIOVSKÝ, M. a kol. Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87-258-89-7.

MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ČABLOVÁ, L., VESELÁ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87-258-74-3.

MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2010. ISBN 978-80-87-258-47-7.

MIOVSKÝ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Systém primární prevence rizikového chování na rozcestí: specializace versus integrace. Presentace Konference Primární prevence rizikového chování III, 2006.

CHLOUPEK, J. a kol. Školní řád základní školy Údlice, 2013/2014

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Krizový plán základní školy Údlice, 2013/2014

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Školní strategie prevence základní školy Údlice, 2013/2014

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Školní vzdělávací program základní školy Údlice, 2013/2014

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2012/2013

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2011/2012

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2010/2011

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2009/2010

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2008/2009

PUCHINGEROVÁ, M. Minimální preventivní program základní školy Údlice, 2013/2014

PUCHINGEROVÁ, M. Program proti šikanování základní školy Údlice, 2013/2014

PUCHINGEROVÁ, M. Program proti šikanování základní školy Údlice, 2014/2015

www.adiktologie.cz

www.msmt.cz

www.prevence-info.cz

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Struktura a rozsah MPP

Tabulka č. 2: Případy rizikového chování

Tabulka č. 3: Případy zneužití drog

Tabulka č. 4: Počet neomluvených hodin

Tabulka č. 5: Spolupráce s pedagogickým sborem

Tabulka č. 6: Spolupráce s rodiči

Tabulka č. 7: Seznámení žáků s problematikou rizikového chování

Tabulka č. 8: Garanti programu, spolupracovníci

Tabulka č. 9: Cíle krátkodobé

Tabulka č. 10: Realizované akce 2013/2014

Graf č. 1: Vývoj rizikového chování

Graf č. 2: Drogy

Graf č. 3: Záškoláctví

Seznam použitých zkratk

AIDS	Acquired immunodeficiency syndrom - syndrom získaného selhání imunity
atd.	„a tak dále“
ČR	Česká republika
HIV	Human immunodeficiency virus - virus lidské imunitní nedostatečnosti
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
MPP	Minimální preventivní program
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NSPZ	Národní síť podpory zdraví
OHS	Okresní hygienická stanice
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí (odbor péče o dítě - „sociálka“)
PEER	z angličtiny - vrstevník
PČR	Policie České republiky
PP	Primární prevence
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PPP CV	Pedagogicko-psychologická poradna Chomutov
RCH	Rizikové chování
RVP	Rámcový vzdělávací program
SKKS CV	Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov
SRN	Spolková republika Německo
SZŠ CV	Střední zdravotnická škola Chomutov
ŠMP	Školní metodik prevence
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce
UVDL	Unie výrobců a dovozců lihovin
WC	Water Closet - splachovací toaleta
ZŠ	Základní škola